

KR érkezés időpontja: 2022 JÚL 06. 14:50:10
Postafiókba érkezés: 2022 JÚL 06. 17:53:40
Lajstromozva: 2022 JÚL 07. 07:47

Pécsi Járásbíróság	
Érk.: 2022 JÚL 06.	Példány: 1 mell.: 1x4 db
Érk. módja: postán, személyesen, faxon gyűjtőládából, kézbesítővel, e-mail-on	
Ügyirat száma: 2P.20.794/2021	

Alkotmánybíróság részére

1015 Budapest, Donáti út 34-45.

a Pécsi Járásbíróság, mint elsőfokon eljáró bíróság útján

7621 Pécs, Széchenyi tér 14.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény 27. § alapján az alábbi 2022 JÚL 1 L.

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg, hogy a Pécsi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 1.Pf.20.119/2022/5. sorszámú ítéletének és az ezzel felülbírált Pécsi Járásbíróság, mint elsőfokú bíróság 2.P.20.794/2021/42. sorszámú ítéletének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően az(oka)t semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Pécsi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 1.Pf.20.119/2022/5. sorszámú jogerős ítélete és a Pécsi Járásbíróság 2.P.20.794/2021/42. sorszámú elsőfokú ítélete.

Az alperes [REDACTED] szám alatti lakos - 2021. február 1. napján pénzkövetelés végrehajtására végrehajtási lap kiállítását kérte a Pécsi Törvényszéktől a felperessel szemben a Pécsi Törvényszék 20.G.20.844/2014/93. sorszámú, a Pécsi Ítéltábla Gf.V.40.030/2017/8. számú, és a Kúria Gfv.VII.30.286/2018/7. sorszámú határozataiban foglaltak alapján [REDACTED] Ft, valamint annak 2019. május 14-től számítandó kamata, mint engedményezett ügyvédi sikerdíj behajtása iránt. A végrehajtási lapot a Pécsi Törvényszék 2021. február 16. napján kiállította, és a végrehajtás foganatosítása érdekében azt [REDACTED] Végrehajtói Irodája részére megküldte. A végrehajtás foganatosítását [REDACTED] Végrehajtói Irodája 579.V.0256/2021. szám alatt foganatosítja. A tartozás összege 2021. május 26-án [REDACTED] print volt. Térülés nem történt.

A felperes - [REDACTED] - 2021. március 18. napján végrehajtás megszüntetése iránti kérelmet terjesztett elő. A végrehajtó 579.V.0256/2021/8. szám alatt 2021. március 30. napján nyilatkozattételre hívta fel az alperest mint végrehajtást kérőt. Tájékoztatta arról, hogy a végrehajtási ügyben az adós okirattal valószínűsítette, hogy a végrehajtandó követelés egyébként megszűnt. Felhívta, hogy 15 napon belül írásban nyilatkozzon a követelés fennállásáról. Tájékoztatta a végrehajtást kérőt, hogy ha az adós állítását nem elismeri el, akkor az adós a végrehajtás megszüntetése, korlátozása iránt pert indíthat. Az alperes a 2021. április 9. napján kelt nyilatkozatával

1

Záradék: Az irat elektronikus iratról készített papír alapú másolat. 2022 JÚL 07. Pécs,	 Inok/tisztviselő
--	--

vitatta a végrehajtandó követelés megszűntét, a követelés álláspontja szerint továbbra is fennáll. A végrehajtó 2021. május 14. napján 21. sorszám alatt tájékoztatta az adóst arról, hogy a végrehajtást kérő nem ismerte el az állításait, illetve a követelés megszűnését sem, így az adós végrehajtás megszüntetése iránti pert indíthat. Felhívta az adóst az illetékes járásbíró előtt a végrehajtás megszüntetése iránti per megindítására a végrehajtást kérő ellen.

A felperes 2021. május 25. napján érkezett keresetlevelében kérte, hogy a [REDACTED] Végrehajtói Irodája előtt 579.V.0256/2021. szám alatt folyamatban lévő végrehajtást a bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban Pp). 528. § (1) bekezdés a) pontja alapján szüntesse meg, tekintettel arra, hogy a 2016. szeptember 22. napján történt engedményezéssel megszerzett [REDACTED] Ft és járulékai követelését az alperessel mint jogutóddal [REDACTED] jogelőddel – szemben 2019. május 23. napján beszámította, és ezen jelen perben közölt tény akkor történt, amikor az már nem volt közölhető a végrehajtható okirat kiállításának alapjául szolgáló határozat meghozatalát megelőző eljárásban. Egyidejűleg kérte a [REDACTED] Végrehajtói Irodája előtt 579.V.0256/2021. szám alatt folyamatban lévő végrehajtásnak a per jogerős befejezéséig történő felfüggesztését és az alperes per költségekben való marasztalását.

A felperes a végrehajtási eljárást azért kérte megszüntetni, mert a felperes egyenmű, kölcsönös és lejárt követelése a Pécsi Törvényszék 22.P.20.509/2013/21. számú, a Pécsi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Pf.V.20.025/2014/4. számú ítélete folytán 2014. május 22. napján jogerőre emelkedett végrehajtható határozatán alapult. A felperes 2016. szeptember 22. óta a követelés jogosultja. Az alperes egyenmű, kölcsönös és lejárt követelése a Kúria mint felülvizsgálati bíróság 2019. március 5. napján kelt Gfv.VII.30.286/2018/7. számú részítéletén mint végrehajtható határozaton alapul. Az alperes 2018. október 1. óta a követelés jogosultja, mely azonban csak 2019. március 5. napjától végrehajtható okiratba foglal, ezért az állapítható meg, hogy 2019. március 5. napjától végrehajtható okiratba foglalt mindkét fél lejárt, egyenmű, esedékes követelése, így a felperesi követelés ezen időponttól kezdődően számítható be az alperesi követelésbe.

A felperes a beszámítást közölte az alperessel 2019. május 23-án kelt levelével, melyet az alperes 2019. május 28-án kézhez is vett, ennek ellenére 2019. október 17-én átutalási végzés kibocsátását, majd 2021. február 1. napján pénzkövetelés végrehajtására végrehajtási lap kiállítását kérte a perbeli követelése végrehajtása érdekében a Pécsi Törvényszéktől, holott akkor már tisztában volt a követelésének a teljesítéssel azonos joghatású beszámítással történő megszüntetésével. A bíróságnak a beszámításról nem volt tudomása így előbb az átutalási végzést bocsátotta ki, majd a végrehajtási lapot állította ki. Végrehajtás megszüntetése iránti kérelem előterjesztésének az átutalási végzessel elrendelt végrehajtásban helye nincs.

Miután a beszámítás a felperes által nem volt közölhető a végrehajtható okirat kiállításának alapjául szolgáló kúriai határozat meghozatalát megelőző eljárásban, ezért a felperes jelen perben eredményesen hivatkozhatott a beszámításra, mint a végrehajtás megszüntetésére okot adó tényre. A beszámítás erejéig a felperes alperes felé fennálló fizetési kötelezettsége a beszámítással megszűnt.

Az alperes írásbeli ellenkérelme a kereset elutasítására, és a felperes per költségekben való marasztalására irányult.

A bíróság a 8. sorszámú végzésével a [REDACTED] Végrehajtói Irodája előtt 579.V.0256/2021. szám alatt folyamatban lévő végrehajtást a per jogerős befejezéséig felfüggesztette.

A bíróság a keresetet megalapozottnak találta.

A bíróság a tényállást a felek írásbeli nyilatkozatai, [REDACTED] alperesi törvényes képviselő és az alperes szóbeli előadása, [REDACTED] Végrehajtói Irodája előtt 579.V.0256/2021. számú végrehajtási eljárás iratai, a Pécsi Törvényszék 0200-13.Vh.96/2019/41. és a 0200-13.Vh.49/2017. számú ügy iratai, [REDACTED] anuk vallomásai, valamint a perben csatolt egyéb okirati bizonyítékok mérlegelése útján a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

A Pp. 528. § (1) bekezdésének a) pontja alapján az adós keresettel kérheti a végrehajtási lappal és az azzal egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetését vagy korlátozását, ha a perben közölni kívánt tény akkor történt, amikor az már nem volt közölhető a végrehajtható okirat kiállításának alapjául szolgáló határozat meghozatalát megelőző eljárásban. Ilyen tény lehet az adós által közölt beszámítás.

A bíróság a rendelkezésre álló iratok alapján megállapította, hogy a felperes a beszámítást 2016. szeptember 29. napján a Pécsi Törvényszék előtt 20.G.20.844/2014. szám alatt folyamatban volt perben már bejelentette, az alperesi jogelőddel a beszámítás ebben a korábbi perben már közlésre került, ugyanakkor a bíróság a beszámítási kifogást a 2016. november 17. napján kelt 20.G.20.844/2014/65/I. szám alatti végzésével, mivel annak előterjesztésére a régi Pp. 147/A § (1) bekezdésében írt határidőt követően került sor, a régi Pp. 147/A § (4) bekezdése alapján – figyelemmel a régi Pp. 73/A. § 1.b) pontjára – érdemi elbírálás nélkül elutasította.

A per adatai alapján az is megállapítható volt, hogy a felperes a Ptk. fentebb hivatkozott rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával akkor került abba helyzetbe, hogy beszámítsa a Pécsi Törvényszék által 22.P.20.509/2013/21. számon, és a Pécsi Ítéltábla által Pf.V.20.025/2014/4. számon meghozott ítéletekben, mint végrehajtható határozatokban foglalt [REDACTED] alperest terhelő [REDACTED] Ft tőke és ennek 2010. november 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelembe esés időpontjától kezdve a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamat, [REDACTED] Ft elsőfokú perköltség és [REDACTED] Ft másodfokú perköltség megfizetésére kiterjedő követelésébe az alperes, illetve annak jogelődje követelését, amikor a Kúria mint felülvizsgálati bíróság a 2019. március 5. napján kelt Gfv.VII.30.286/2018/7. számú részítéletével a korábbi jogerős részítéletet hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyta. Ez az az időpont, amikor az alperesi jogelőd, [REDACTED] forint és járulékai követelése végrehajthatóhatározatba foglalására sor került, és amikortól a felperes számára megnyílt annak lehetősége, hogy a saját követelése vonatkozásában beszámítással élhessen. A jelen perben közölni kívánt tény – azaz a végrehajtható okiratba foglalt felperesi követelés beszámítása – a fentiek szerint a Törvényszék, az Ítéltábla és a Kúria előtti eljárásban – végrehajtható határozatba foglalt alperesi követelés hiányában – nem volt közölhető, így arra a felperes a keresetében hivatkozhat.

A per tárgya annak elbírálása volt, hogy van-e a felperesnek az alperes behajtandó követelésével szemben olyan ellenkövetelése, amely beszámítható, és ennek eredményeként a Pp. 528. § (1) bekezdésének a) pontjára alapítottan a végrehajtás megszüntethető-e, avagy beszámítható ellenkövetelés hiányában a beszámítás lehetősége kizárt, így a végrehajtás megszüntetésére, illetőleg korlátozására nincs mód.

Az alperes az ellenkérelmét elsődlegesen arra alapította, hogy a 2018. október 1. napján [REDACTED] kötött engedményezési szerződés kiegészítésének időpontjában – 2019. május 9. napján – a felperesnek nem volt semmilyen beszámításra alkalmas követelése sem vele, sem [REDACTED] jogelőddel szemben egyrészt azért, mert a 2016. szeptember 22-i engedményezés – ellenszolgáltatás, jogcím megjelölése és szabályszerű értesítés hiányában – érvényesen nem jött létre, vagy ez okból semmis módon érvénytelen, másrészt azért, mert attól a felek elálltak, vagy esetleg megszüntették azt. Ekként tehát a felperes sem a sikerdíjjal kapcsolatos engedményezésről való értesítés időpontjában, sem az alperesi teljesítési utasítás időpontjában – 2019. május 13-án – nem volt a [REDACTED] forintos követelés tulajdonosa.

Álláspontja szerint a felperesi engedményezés ténylegesen az alperesi 2019. május 13-i teljesítési utasítás átvételét követően történt meg.

Álláspontja szerint a fentieket igazolja az, hogy - a 2016. szeptember 22-i engedményezésről az alperesi jogelőd szabályszerű értesítést nemkapott, - 2017-ben a követelés végrehajtása tárgyában a jogelőd önkormányzat kérte a végrehajtási lap kiállítását, a követelést a végrehajtási eljárásban a saját nevében, mint tulajdonos érvényesítette a felperes jogutódlásának 2019. szeptember 12-i megállapításáig, - a közhiteles nyilvántartásból lekért mérlegek szerint az engedményezett követelés a felperes 2016., 2017., 2018. évi beszámolóiban nem szerepel a követelések között, - az engedményezés ellenértékének meghatározása könyvvizsgálói értékelés alapján 2019. május 21-én történt meg, - a felperesi értesítés és teljesítési utasítás csak az alperesi teljesítési utasítás átvételét követően került részére megküldésre.

A fentiek alapján az alperesi állítás tehát az volt, hogy a felperes és jogelődje közötti engedményezési szerződések két önálló jogügyletnek tekintendők, a két ügylet között a követelés 2017. évben visszakerült az eredeti tulajdonos önkormányzathoz, és emiatt volt szükséges a 2019. évi teljesen új elemeket tartalmazó engedményezési szerződés megkötése.

Az alperes az ellenkérelmét másrészt arra alapította, hogy mivel a per tárgyát képező követelés az alperesi jogelődök között 2014. február 20. napján kelt és engedményezett követelés részét képezi, így jogi és időrendi szempontból a jelen perben felperes által állítottként felperesi követelésengedményezést megelőzően már sor került a felperes által 2019. május 23. napjával beszámítani kívánt alperesi követelés engedményezésére, továbbá mind az alperesi jogelőd teljesítési utasítása, mind pedig az alperes 2019. május 13-i teljesítési utasítása megelőzte a felperesi engedményezést, így az utólagos felperesi követelés engedményezéssel történő megszerzésének és beszámításának nincs helye.

A felperes az alperesi ellenkérelem ismeretében is fenntartotta azon tényállításait, miszerint a 2016. szeptember 22-i engedményezési szerződés érvényesen létrejött, attól a felek nem álltak el, az nem szűnt meg. Előadása szerint a felperes a beszámítást a 2016.09.22-ei keltezésű okirati bizonyíték szerint bejelentette a 168/2016. (IX.21.) Ök. sz. határozat alapján. Az Önkormányzat a követeléseik közül kivette 2016. évben a perbeli követelést. Felperes könyveiben történő bevezetésre azért 2019-ben került sor, mert a követelés ellenértékének meghatározására 2016. szeptemberében nem került sor, ezért vált szükségessé könyvvizsgálóval a követelését fizetendő vételár megállapítása. Az, hogy a kiegészítésben erre külön utalás nem történt az amiatt van, mert a korábbi határozat végrehajtásához kapcsolódik és nem újabb engedményezés történt, ami fogalmilag is kizárt.

Az Önkormányzat 168/2016. (IX.21.) határozatát nem vonta vissza, így az az engedményezés kiegészítésének időpontjában is hatályban volt. Az engedményezési szerződés kiegészítése ennek megfelelően tartalmazza a hatályos előzmény testületi döntésre történő hivatkozást. Felperes tehát nem vonta vissza és nem állt el, nem szüntette meg az engedményezést [REDACTED] hanem a korábbi perben érdemben el nem bíralt beszámítás miatt, valamint a jelentős költségek [REDACTED] által történő biztosításának nehézsége okán maga az engedményező (aki a [REDACTED] egyedüli tagja) adta be a végrehajtási lapot. A követelés ellenértékének megállapítását követően, azonban haladéktalanul és közösen kérték a jogutódlás megállapítását. A felperes teljesítési utasítását mind az engedményező, mind az engedményes együttesen közölte [REDACTED] felé, így a megállapodás külön igazolása álláspontja szerint nem volt indokolt. Meglátása szerint a Testületi döntés hanganyaga sem cáfolja, hogy a korábbi Testületi határozat, melyet csatoltak a perben, nem került visszavonásra. A felperes és engedményező közötti elszámolás nem alperesre tartozó kérdés, így az, hogy ő mikor vezeti ki a követelést a könyveiből alapvetően számviteli kérdés, ami nem azt jelenti, hogy felperesnek alperessel szemben nem állt volna fenn követelése 2016. szeptember 22. napjától.

Alperes jogelődje a teljesítési utasítás kézhez vételéig teljesíthetett volna az Önkormányzatnak, azonban teljesítés egyáltalán nem történt. A teljesítési utasítást követően azonban a kétszeres fizetés veszélye már nem állt fenn. A felperesnek alperessel szemben 2018. október 1. időpontjában fennállt a követelése [REDACTED] III. felperessel (Kúriai Ítélet) szemben, így a beszámítás jogszerű volt. A felperes álláspontja szerint jelen végrehajtási perben az engedményezési szerződések érvényessége vagy érvénytelensége nem bírálható el.

Az eljárás eredményeként a Pécsi Járásbíróság 2.P.20.794/2021/42. sorszámú ítéletében a bíróság a felperes – [REDACTED] – ellen a [REDACTED] [REDACTED] Végrehajtói Irodája előtt 579.V.0256/2021. szám alatt folyamatban lévő végrehajtást megszüntette és kötelezte az alperest – [REDACTED] [REDACTED] szám alatti lakost –, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a felperes részére [REDACTED] Ft perköltséget, valamint kötelezte az alperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg [REDACTED] [REDACTED] Végrehajtói Irodája részére [REDACTED] Ft kielégítetlen végrehajtási költséget.

Az ítélet ellen az alperes fellebbezett, kérte azt megváltoztatni és a felperes keresetét elutasítani. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megsértette a rPtk. 328.-329. §-át, a Ptk. 6:193., 194., 197., 198., §-át és a 6: 49. §-át.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezést nem találta megalapozottnak a Pécsi Törvényszék, mint másodfokú bíróság, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek [REDACTED] forint másodfokú perköltséget.

Az alperes a fellebbezését anyagi jogszabálysértésre alapította, megjelölve a Ptk. és a rPtk. engedményezéssel kapcsolatos egyes rendelkezéseit, valamint a Ptk. beszámításra vonatkozó szabályát. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének anyagi jognak való megfelelőségét bírálta felül a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 369. § (3) bekezdése szerint, és arra a következtetésre jutott, hogy az elsőfokú bíróság helyesen döntött, amikor a végrehajtást megszüntette, mert a felperesi adós az alperesi végrehajtást kérővel szembeni pénztartozásába az alperessel szemben fennálló lejárt, végrehajtható okiratba foglalt pénzkövetelését beszámíthatja.

Az elsőfokú bíróság nem sértette meg sem a beszámításra, sem az engedményezésre vonatkozó anyagi jogi szabályokat.

Az alperes jogi érvelése szerint a felperes azért nem számíthatja be a vele szembeni követelését, mert 2019. május 13-án, amikor teljesítési utasítást közölt [REDACTED] [REDACTED] ról, hogy az alperesre engedményezte a Kúria által megítélt tőke 6 %-át, azaz [REDACTED] forintot, a felperesnek nem volt lejárt pénzkövetelése az alperessel szemben, ugyanis csak ezt követően, 2019. május 23-án szerezte meg engedményezéssel [REDACTED] Város Önkormányzatától az ebben a végrehajtás megszüntetése iránti perben beszámítani kért pénzkövetelését.

A fellebbezésben hivatkozott arra is, hogy amikor 2018. április 3-án az alperes és [REDACTED] [REDACTED] megkötötték az ügyvédi megbízási szerződést és 2018. október 1-jén az engedményezési szerződést, akkor sem rendelkezett a felperes beszámítható követeléssel.

Azt, hogy a felperes csak 2019. május 23-án szerezte meg az alperessel szembeni pénzkövetelését arra alapította, hogy a felperes és [REDACTED] Város Önkormányzata közötti 2016. szeptemberi engedményezési szerződés érvényesen nem jött létre, illetve attól a felek elálltak vagy megszüntették, ezért a felperes csak a 2019. május 23-ai engedményezési szerződés kiegészítésének nevezett okirattal szerezte meg a beszámítani kért követelését, a két engedményezés nem jogfolytonos.

A perben eljáró bíróságoknak mindenekelőtt abban kellett állást foglalnia, hogy a jelenleg hatályos Ptk., a 2013. évi V. törvény vagy a 2014. március 14-ig hatályos rPtk., az 1959. évi IV. törvény rendelkezéseit kell-e alkalmazni.

Arra helytállóan következtetett az elsőfokú bíróság, hogy a Ptké., a 2013. évi CLXXVII. törvény 50. § (1) bekezdése alapján főszabályként a rPtk. szabályai az irányadók, azzal azonban a másodfokú bíróság már nem értett egyet, hogy a 2018.

október 1-jei, a 2019. május 9-ei és a 2019. május 23-ai jogügyletekre a Ptk. lenne alkalmazható, mert a felek ezt tartották irányadónak.

A felek egymással szembeni követeléseiket engedményezéssel szerezték, azaz az eredeti követelések jogosultjainak jogutódaiként kívánják érvényesíteni egymással szemben, ezért azt kellett vizsgálni a Ptké. 50. § (1) bekezdése értelmében, mi volt az az „alapkötelem” amelyből a követelések fakadnak, és miután a beszámítás a teljesítés egyik formája, a beszámításra is az akkor hatályos jog az irányadó, amikor az „alapkötelem” létrejött.

Ez az „alapjogviszony” a [REDACTED] Város Önkormányzata és [REDACTED] között 2009. júniusában létrejött megbízási és letéti szerződés, melyek semmisségének bíróság általi megállapításából és [REDACTED] arra való kötelezéséből származik a felperesre engedményezett pénzkövetelés, hogy fizessen meg az önkormányzatnak [REDACTED] forint tőkét és járulékait; az alperesre engedményezett követelés pedig szintén a 2009. júniusi letéti és megbízási szerződés keretében [REDACTED] által támogatás címén a felperes bankszámlájára fizetett és jogerős bírósági határozattal [REDACTED] mint jogosultnak megítélt [REDACTED] forint tőke 6 %-a.

A felek jogviszonyára a rPtk. szabályai az irányadóak.

A Ptké. 50. § (2) bekezdése szerint ugyan a felek megállapodhatnak abban, hogy a Ptk. hatályba lépése előtt kötött szerződésüket teljes egészében az új Ptk. hatálya alá helyezték, azonban a 2018. október 1-jei és a 2019. május 9-ei szerződés az alperes és [REDACTED] a 2019. május 23-ai pedig a felperes és [REDACTED] Város Önkormányzata között jött létre, így [REDACTED] Város Önkormányzata között létrejött 2009. júniusi letéti és megbízási szerződést az új Ptk. hatálya alá nem helyezhették, mert nem ők voltak a szerződést kötő felek mindegyike, [REDACTED] Város Önkormányzata a 2018. október 1-jei, a 2019. május 9-ei szerződés, míg [REDACTED] a 2019. június 23-ai szerződés megkötésében nem vett részt, így ezekre az újabb kötelekre is a rPtk-t kell alkalmazni.

Tekintettel arra, hogy az engedményezés és a beszámítás jelen perben irányadó rPtk. és Ptk-beli szabályai között lényegi eltérés nincs, az elsőfokú bíróság téves anyagi jogi álláspontjának a per eldöntésére kihatása nem volt, így nem volt szükség a Pp. 370. § (4) bekezdésének alkalmazására sem, a másodfokú bíróság az ügyet a rPtk. szabályai szerint bírálta el.

A rPtk. 296. § (1) bekezdése a beszámítás feltételül azt szabja, hogy a beszámítani kért követelés egynemű és lejárt legyen, továbbá a 297. § (4) bekezdése szerint a végrehajtható határozattal megállapított követeléssel szemben csak ugyanilyen követelést lehet beszámítani és tekintettel arra, hogy az alperes a követelését engedményezéssel szerezte, figyelemmel kell lenni arra is, hogy a rPtk. 329. §-a alapján a felperes, mint kötelezett az engedményes alperessel szemben csak azokat az ellenköveteléseket számíthatja be, amelyek az engedményezővel [REDACTED] szemben az értesítéskor (2019. május 13-án) már fennállt jogalapon keletkeztek.

Beszámítás a jogosulthoz intézett vagy bírósági eljárás során tett nyilatkozattal lehetséges, mivel a felperes ebben a perben, tehát bírósági eljárás során, ezt megelőzően pedig a 2019. május 23-ai nyilatkozatával kívánta az alperes követelésébe a saját követelését beszámítani, azt kellett vizsgálni, hogy a beszámításra vonatkozó

nyilatkozat megtételekor az alperesével nem vitásan egynemű követelése lejárt-e, végrehajtható határozaton alapult-e és az engedményezésről való 2019. május 13-ai értesítéskor már fennállt jogalapon keletkezett-e.

Ez a jogalap azonban nem maga az az engedményezés, mellyel az engedményező [REDACTED] [REDACTED] szembeni követelését megszerezte, hanem jogelődje, a [REDACTED] Város Önkormányzata engedményezővel szembeni [REDACTED] forint összegű követelésnek jogalapja, azaz a 2014. május 22-én jogerőre emelkedett ítéletben meghatározott jogalap, a Ptk. 237. § (1) bekezdése szerinti eredeti állapot helyreállítása, hiszen a felperes mint engedményes a régi jogosult helyébe lépett.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a beszámítási nyilatkozat megtételekor a beszámítás valamennyi rPtk.-beli feltétele fennállt, így annak jogszabályi akadálya nem volt.

Annak, hogy a felperes a beszámítani kért követelését mikor szerezte, tehát hogy az engedményezésről való értesítéskor is rendelkezett-e a beszámítani kért követeléssel, így ekkor számára is „lejárttá” vált-e, és ennek megfelelően, hogy a 2016. szeptemberi engedményezési szerződés érvényes-e, nincs jelentősége, mert a bírói gyakorlat szerint az sem követelmény, hogy az engedménnyel szemben beszámítani kért követelés az engedményezésről való értesítéskor lejárt legyen, csak az, hogy a jogalapja fennálljon.

A beszámítani kért követelésnek nem az engedményezésről való értesítéskor, hanem a beszámítási nyilatkozat megtételekor kell lejárnak lennie, az engedményezésről való értesítéskor csak a jogalapjának kell fennállnia.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az alperes a Pécsi Járásbíróság 2.P.20.794/2021/42. sorszámú elsőfokú ítélete ellen fellebbezést terjesztett elő a Pécsi Törvényszékhez, mint másodfokú bírósághoz, azonban a Pécsi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 1.Pf.20.119/2022/5. sorszámú jogerős ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyta.

A Pp. 407. § (1) bekezdés b) pontja alapján a Pp. XL. Fejezetében szabályozott végrehajtási perekben, amelyek közé a végrehajtás megszüntetése és korlátozása is, nincs helye felülvizsgálati eljárásnak, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság helybenhagyta. Jelen ügyben ilyen tartalmú döntést hozott a másodfokú bíróság, ezért a felülvizsgálati eljárás lehetősége kizárt.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A Pécsi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 1.Pf.20.119/2022/5. sorszámú jogerős ítéletének kézbesítése 2022. május 9. napján történt elektronikus úton az alperesi jogi képviselő részére, ezért a panasz benyújtására szolgáló 60 napos határidő 2022. július 8. napján jár(t) le.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

A Pécsi Járásbíróság 2.P.20.794/2021. számú és a Pécsi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 1.Pf.20.119/2022. sorszámú polgári pereiben [REDACTED] [REDACTED] szám alatti lakos alperes volt, ezért jogainak gyakorlását és

kötelezettségeinek a teljesítést mind az elsőfokú-, mind a másodfokú bírői döntés – ahogy a perben az alperes által kezdeményezett végrehajtási eljárás eredménye – az érdekeit közvetlenül érintette.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírői döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

A Pécsi Törvényszék, mint másodfokú bíróság I.Pf.20.119/2022/5. sorszámú ítéletében arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felek jogviszonyára a rPtk. szabályai az irányadóak.

Tekintettel arra, hogy az engedményezés és a beszámítás jelen perben irányadó rPtk. és Ptk-beli szabályai között lényegi eltérés nincs, az elsőfokú bíróság téves anyagi jogi álláspontjának a per eldöntésére kihatása nem volt, így nem volt szükség a Pp. 370. § (4) bekezdésének alkalmazására sem, a másodfokú bíróság az ügyet a rPtk. szabályai szerint bírálta el.

A rPtk. 296. § (1) bekezdése a beszámítás feltételül azt szabja, hogy a beszámítani kért követelés egynemű és lejárt legyen, továbbá a 297. § (4) bekezdése szerint a végrehajtható határozattal megállapított követeléssel szemben csak ugyanilyen követelést lehet beszámítani és tekintettel arra, hogy az alperes a követelését engedményezéssel szerezte, figyelemmel kell lenni arra is, hogy a rPtk. 329. §-a alapján a felperes, mint kötelezett az engedményes alperessel szemben csak azokat az ellenköveteléseket számíthatja be, amelyek az engedményezővel [REDACTED] szemben az értesítéskor (2019. május 13-án) már fennállt jogalapon keletkeztek.

A felek egymással szembeni követeléseiket engedményezéssel szereztek, azaz az eredeti követelések jogosultjainak jogutódaiként kívánják érvényesíteni egymással szemben, ezért azt kellett vizsgálni a Ptké. 50. § (1) bekezdése értelmében, mi volt az „alapkötelem” amelyből a követelések fakadnak, és miután a beszámítás a teljesítés egyik formája, a beszámításra is az akkor hatályos jog az irányadó, amikor az „alapkötelem” létrejött.

A perben az alapproblémát az jelentette, hogy a felperes tulajdonosa, [REDACTED] Város Önkormányzata – függetlenül az „alapkötelem” tényleges és valós tartalmától, az arra tett *mindenkori* nemleges nyilatkozataitól – a mindenkori jogi eljárásokban jelentkező helyzetéhez és ezek állásához igazította az alperes jogelődje ellen a Pécsi Törvényszék által 22.P.20.509/2013/21. számon, és a Pécsi Ítéltábla által Pf.V.20.025/2014/4. számon meghozott ítéletekben, mint végrehajtható határozatokban foglalt, [REDACTED] alperest terhelő [REDACTED] t tőke és ennek 2010. november 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelembe esés időpontjától kezdve a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamat, [REDACTED] Ft elsőfokú perköltség és [REDACTED] Ft másodfokú perköltség megfizetésére kiterjedő követelésébe az alperes, illetve annak jogelődje követelését, még akkor is, amikor a Kúria mint felülvizsgálati bíróság a 2019. március 5. napján kelt Gfv.VII.30.286/2018/7. számú részítéletével a korábbi jogerős részítéletet hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyta.

Ez eredményezte azt, hogy a felperesi tulajdonos önkormányzat mind a végrehajtási eljárásokban, mind a bírósági eljárásokban a jogi eljárások állásához igazodóan nyilatkozott és tette meg az eljárási cselekményeit.

Az eljáró bíróságok figyelmen kívül hagyták ezeket a felperesi magatartásokat, következményeket, amelyek azt eredményezték, hogy döntéseik az alapjogi követelményekkel ellentétessé vált, nem biztosították a „fair balance” elvét. Az eljáró bíróságok kizárólag a felperesi kereset teljesíthetőségére vonatkozóan folytatták le az eljárásaikat, fel sem merült bennük a rendelkezésre álló iratok ellenére sem az az ésszerű kétely, hogy a felperes az is ismertetett cselekményeivel ténylegesen nem a jogkövető, hanem a „joghajlító” magatartást tanúsított, amely következetes és folytonos visszaélészerű joggyakorlásban merült ki. Az elsőfokú bíróság a felperesi eljárást az alapügy újra értelmezésével és újra értékelésével támogatta a korábbi jogerős döntéssel szemben – Pécsi Törvényszék előtt 20.G.20.844/2014. számú ügyben a Kúria Gfv.VII.30.286/2018/7. számú részítélete –, a másodfokú bíróság pedig a még az elsőfokú eljárásban felmerült jogi hibákat, jogi hiányosságokat küszöbölte ki olyan ténykérdés perbevonásával és ennek a döntése alapját szolgáló jogi értékelésével – mint például az „alapkötelem” – amelyre sem az elsőfokú bíróság, sem egyik fél sem hivatkozott a per folyamán.

Az elsőfokú bíróság a Pécsi Törvényszék előtt 20.G.20.844/2014. számú ügyében keletkezett iratokat és a felek nyilatkozatait kizárólag a felperes keresete teljesíthetőségére vonatkoztatva vizsgálta, azokat tartotta érdemesnek vizsgálni, értékelni és a döntése alapjául felhasználni a végrehajtás megszüntetése iránti perben, amely a felperes igényét volt hivatott igazolni, ezeket meg is magyarázta, át- és újra értékelte, azokból új- és más tartalmú jogkövetkeztetést vont le és más irányú jogi döntést hozott, mint a már jogerősen elbírált jogviszony.

Az Alkotmánybíróság 3067/2021. (II.24.) határozata szerint a magánjogi jogalanyok egymás közötti, mellérendelt viszonyában felmerült alapjogi kollízió megítélésére vonatkozó gyakorlatát – figyelemmel arra, hogy ilyen jogviszonyban alapjogokra nem lehet közvetlenül hivatkozni – az Alkotmánybíróság a 3145/2018. (V. 7.) AB határozatában a következőképpen foglalta össze: „az államnak az alapvető jogok védelmére vonatkozóan tevőleges védelmi kötelezettsége áll fenn [Alaptörvény I. cikk (1) bekezdés]. Ezzel összefüggésben az Alaptörvény 28. cikkének első mondata [...] a bíróságok – mint az igazságszolgáltatási funkció ellátásán keresztül állami hatalmat gyakorló közhatalmi szervek – kötelezettségévé tette, hogy az alapjogokat a magánjog alanyai közötti viszonyokban is érvényre juttassák. Ezzel a bíróságok ítélkező tevékenysége ténylegesen is alkotmányjogilag kötötté vált, tevőleges védelmi kötelezettségük keletkezett az alapjogvédelem terén.

Az Alaptörvény említett rendelkezései tehát azt a kötelezettséget róják a bíróságokra, hogy az elbírálendőügyek alkotmányjogi aspektusát, alapjogi relevanciáját felismerjék, az érintett alapvető jogok tartalmát feltárják, és erre tekintettel értelmezzék és alkalmazzák konkrét jogvitákban a jogszabályokat. [...]

Mindezek – amint ezt az Alkotmánybíróság már több esetben is hangsúlyozta – nem azt jelentik, hogy a bíróságoknak közvetlenül az Alaptörvény rendelkezéseire kellene alapítaniuk a döntéseiket, hanem azt, hogy az alkalmazandó jogszabályi rendelkezések értelmezése és a konkrét tényállásra való alkalmazása során figyelemmel kell lenniük a releváns alkotmányossági szempontokra {7/2013. (III . 7.) AB határozat, Indokolás

[33]; 3/2015. (II . 2.) AB határozat, Indokolás [20]}. Az Alkotmánybíróság tehát egyértelművé tette azt, hogy a bíróságok kötelezettsége, hogy az alapvető jogokat a magánjog alanyai közötti viszonyokban is érvényre juttassák. Ezzel összefüggésben speciális helyzet a konkuráló alapjogi pozíciók esetén áll elő, vagyis amikor az alapjogi konfliktus a jogalanyok egymás közötti viszonyában merül fel azért, hogy az egyik magánszemély alapjogát a másik magánszemély alapjogának gyakorlása veszélyezteti. Az Alkotmánybíróság erre tekintettel kiemelte: a bíróságoknak ilyen esetekben közvetítő, kiegyenlítő szerepet kell betöltenie {14/2016. (VII . 18.) AB határozat, Indokolás [65]; 3312/2017. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [30]}. Ennek mércéjeként pedig az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy »[a] védelmi kötelezettség teljesítése során mind a törvényhozónak, mind pedig a jogalkalmazóknak figyelembe kell vennie azt, hogy egyik alapjog lényeges tartalma sem korlátozható, másrészt pedig arra kell törekedniük, hogy a konkuráló alapjogi pozíciók az arányosság elvének megfelelően kíméletes kiegyenlítésre, méltányos egyensúlyba kerüljenek (fair balance, schonender Ausgleich). Ezek tekintetében az Alkotmánybíróság továbbra is kontrollt gyakorol« {13/2016. (VII . 18.) AB határozat, Indokolás [55]}. {3067/2021 (II.24.) AB határozat, Indokolás [31] 3.1. pont}.

Az Alkotmánybíróság a bemutatott alkotmányos mércéből kiindulva a jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló egyedi ügyel összefüggésben azt vizsgálta, hogy az eljáró bíróságok jogértelmezése biztosítja-e a konkuráló alapjogi pozíciók méltányos egyensúlyát, azok kíméletes kiegyenlítését. Ennek során az ügy érdemében azt mérlegelte, hogy az alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntés összhangban áll-e az érintett alapvető jogokkal. {3067/2021 (II.24.) AB határozat, Indokolás [32] 3.2. pont}.

A másodfokú bíróság gyakorlatilag a felülbírálat keretein túllépve hivatalból kűszöbölte ki azokat a jogi hiányosságokat, amelyeket az elsőfokú bíróság vétett a felperesi kereset teljesíthetőségének fenntartása érdekében, elzárva az alperest a végrehajtási jogának szabályszerű érvényesítésétől. Tette ezt úgy a másodfokú bíróság, hogy mely Ptk. rendelkezései alkalmazandók a felek jogviszonyára annak teljes létszakaszában, miért az „alapkötelem” eredezteti a jogviszonyt a beszámítás közlésének, az erről szóló értesítés időpontjától függetlenül tényleges engedményezés (kötelem) hiányában is, és miért is lehet az engedményezés és a beszámítás anyagi jogi értékelésébe kiterjesztően beleértve a Pp. 528. § (1) bekezdés a) pontjára alapítottan végrehajtás megszüntetési pert indítani akkor, amikor nyilvánvalóan a felperes 2016. szeptember 29. napja óta hivatkozik a beszámításra, míg a keresetét 2021. május 25. napján terjeszti elő, tehát objektíve nem áll fenn azon törvényi követelmény, amely azt kívánja meg, hogy a perben közölni kívánt tény akkor történt, amikor az már nem volt közölhető a végrehajtható okirat kiállításának alapjául szolgáló határozat meghozatalát megelőző eljárásban.

A másodfokú bíróság szerint az engedményezés és a beszámítás jelen perben irányadó rPtk. és Ptk-beli szabályai között lényegi eltérés nincs, az elsőfokú bíróság téves anyagi jogi álláspontjának a per eldöntésére kihatása nem volt. Mégha így is van, akkor is tény az, hogy a „lényegi eltérés” nem jogi kategória, nem jogi indok. Ez a szemlélet olyan jogszabályi felhatalmazás és keretrendszer nélküli bírói mérlegeléshez vezet, amelyre még az Alaptörvény 28. cikke sem szolgálhat alapul, ugyanis az ítélező bíró számára a jogalkotó vélt pontatlansága, el nem térése, illetőleg hibája contra legem jogértelmezéssel, illetőleg a hatályos és az ügyben kötelezően és

kizárólagosan alkalmazandó jogszabályi rendelkezés félretételével történő korrekciójára {ebben az értelemben például: 2/2016. (II. 8.) AB határozat, Indokolás [46]}. Ebben a kategóriába esnek a már említett „alapkötelem”-re vonatkozó másodbírói megállapítások tényleges, az engedményezési szerződés létrejötté hiányában a történeti tényektől eltérő megállapítása, amely a valós jogviszonyok következményeit fordítják meg azzal, hogy csupán a jogviszony léte alapítja azt, a Pp. 528. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásának akként való megengedése, hogy azt az engedményezés és a beszámítás anyagi jogi köntösébe bújtatva hivatalból adekvátnak tekint mind az első-, mind a másodfokú bíróság az iratokból tudva azt, hogy maga a felperes is valamennyi eljárásban azt hangsúlyozza már a végrehajtás megindítása előtt, hogy azt beszámítja. Az „alapkötelem”, azaz a jogviszony léte vagy nem léte nem a bírói mérlegelésbe tartozó kérdés, hanem objektív adottság, amelyből sem előre, sem utólag jogi következtetést úgy levonni, hogy erre a jogviszonyra vonatkozó szerződéses megállapodás – jelen perben az engedményezés, azaz a követelés átruházása szerződéssel – kifejezetten csak akkor történt meg, amikor odáig jutott az eljárás, hogy a felperesnek fizetnie kellett volna, bizonyosan nem lehet, főleg nem egy végrehajtási perben, ahol maga a per indítás tényalapja sem áll fenn, azonban az elsőfokú bíróság ezt megteremti a felperes számára az iratok időbeli átrendezésével, az ezekhez kapcsolt összefüggések, az ezekből levont következtetések újraértékelésével.

Az ügyben eljáró bíróságok az engedményezésre vonatkozó rPtk. 329.§ (3) bekezdésében foglalt jogalap értesítéskori létének megítélése és a beszámításra vonatkozó rPtk. 296.§ - nak együttes értelmezése során túlterjeszkedtek a tételes jogi szabályozás tartalmán, amely nem képezheti mérlegelés tárgyát.

A Ptk. 329.§ (3) bekezdésében foglalt „fennállt jogalap” a felek közötti jogviszony tekintetében mérvadó, ugyanis az értesítés időpontjában nincs olyan engedményezéssel szerzett jogalapja a felperesnek, amely beszámítást megalapozhatna, mert a beszámítási nyilatkozat megtételének legkésőbbi időpontja a felperes teljesítésre történő felhívásával lezárult.

Az a minimális törvényi elvárás a jogalkalmazó szervektől, hogy tényszerű, a valóságnak megfelelő, az eljárási cselekményekkel összhangban álló tényállást állapítsanak meg, ezt feleltessék meg a vonatkozó jogszabályi előírásoknak és ezzel összhangban vonjanak le jogkövetkeztetést, tisztességesen, pártatlanul, részrehajlás nélkül hozzák meg a döntéseiket. Ennek a követelménynek az eljáró bíróságok a jelen végrehajtási perben nem tudtak megfelelni.

Ez a fajta joggyakorlat nemcsak bírói hiba, hanem egyfajta rendszerhiba is, amelyet nem lehet az alaptörvénnyel összeegyeztetőnek tekinteni, mert eleve nem is tesz lehetővé tisztességes eljárást, előre semlegesíti azt, az alapjogok állami védelmét nem biztosítja, és semmilyen egyensúlyt nem biztosítanak a jogok kölcsönös gyakorlása és a kötelezettségek kölcsönös teljesítése között, hanem ezen a módon önhatalmúlag, egyoldalúan, jogszabályi felhatalmazás nélkül teljesítik be a jogszabályok célját azok szövegére alapítva.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

I. cikk (1) bekezdés Az államnak az alapvető jogok védelmére vonatkozóan tevőleges védelmi kötelezettsége áll fenn.

XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, észszerű határidőn belül bírálja el.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

Az Alkotmánybíróság 20/2017. (VII. 18.) AB határozata akként foglalt állást, hogy „[a] bírói függetlenségnek nem korlátja, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelvével.” (Indokolás [23])

Önmagában egy contra legem ítélet még nem szükségképpen alaptörvény-ellenes (contra constitutionem) ítélet.

Kivételesen, kellően súlyos esetekben azonban egy contra legem jogalkalmazás is felemelkedhet alkotmányjogilag értékelhető szintre, és a bírói döntés alaptörvény-ellenességének megállapításához vezethet (Abh., Indokolás [21]).

Ilyen kivételes esetnek tekinthető egyebek között, ha a bíróság ítélete az Alaptörvény megsabta értelmezési tartományt megsérti, és ezáltal a bírói döntés alaptörvény-ellenes lesz. A jogszabályokat az Alaptörvény biztosította kereteken belül a bíróságok értelmezik; az Alkotmánybíróság nem avatkozhat be minden olyan esetben a bíróságok tevékenységébe, amikor valamilyen (állítólagos vagy tényleges) jogszabálysértő jogértelmezésre vagy jogalkalmazásra került sor. A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése ugyanis nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást {lásd például: 3234/2021. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [68]}.

Ha azonban az Alkotmánybíróság az Abtv. 46. § (3) bekezdésének alkalmazásával valamely jogszabály lehetséges értelmezésével, illetőleg alkalmazásával kapcsolatosan alkotmányos követelményt fogalmaz meg, és ezáltal kifejezetten rögzíti az Alaptörvényből az adott jogszabályi rendelkezésre vonatkozó értelmezési tartomány határait, azt a bíróság nem hagyhatja figyelmen kívül és nem ronthatja le {16/2021. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [35]}.

Az Abtv. 39. § (1) bekezdéséből következően pedig az Alkotmánybíróság határozatának egésze (és nem csupán a rendelkező része) bír erga omnes kötelező erővel. Ekként, ha az Alkotmánybíróság egy határozatában formálisan alkotmányos követelmény kimondása nélkül foglal állást valamely jogszabályi rendelkezés Alaptörvénnyel összhangban álló értelmezéséről, vagy éppen ellenkezőleg, azt mondja

ki, hogy valamely értelmezés ellentétes az Alaptörvénnyel, arra az eljáró bíróságnak ugyancsak tekintettel kell lennie ítéletének meghozatala során. (29/2021 (XI.10.) AB. határozat (29) bekezdés)

Annak megítélése során, hogy valamely (állítólagos) *contra legem* jogalkalmazás kivételesen elérte-e az alaptörvény-ellenesség szintjét, az Alkotmánybíróság az eset összes releváns körülményének figyelembevételével határozhat. A vizsgált esetben az Alkotmánybíróság figyelembe vette, hogy már állást foglalt-e a kérdéses jogszabályi rendelkezés Alaptörvénnyel való összeegyeztethetősége, illetőleg az Alaptörvénnyel összhangban álló értelmezése kérdésében. Az Alkotmánybíróság ezen túlmenően ugyancsak figyelembe vette a megsértett jogszabály egyértelműségének és pontosságának fokát; a jogszabály értelmezése és alkalmazása tekintetében az ítélező bírót megillető mérlegelési jogkör terjedelmét; valamint a bírói döntésben megjelenő indokolást is, mely különösen nagy jelentőséggel bír akkor, ha az Alkotmánybíróság az adott jogkérdésben már korábban állást foglalt. Az Alkotmánybíróság végezetül azt sem hagyhatja figyelmen kívül eljárása során, hogy az indítványhoz kötöttség elvének megfelelően az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz eljárás keretei között kifejezetten azt kell vizsgálnia, hogy valamely bírói döntés az indítványban foglalt okból alaptörvény-ellenes-e. Az Abtv. 52. § (2) bekezdése értelmében ugyanis egyes, az Alaptörvényben és az Abtv.-ben pontosan megjelölt kivételes esetek [Abtv. 28. § (1) bekezdése, 32. § (1) bekezdése, 38. § (1) bekezdése, 46. § (1) és (3) bekezdése, illetőleg az Alaptörvény 24. cikk (4) bekezdése] kivételével „[a]z Alkotmánybíróság által lefolytatott vizsgálat a megjelölt alkotmányossági kérelemre korlátozódik”. (29/2021 (XI.10.) AB. határozat (30) bekezdés).

Valamely ügyben az alkalmazandó jogszabályok körének meghatározása nem célszerűségi szempontokon alapul, hanem minden esetben jogkérdés. Az eljáró bíróságnak az Alaptörvény és a jogszabályok lehetőséget biztosítanak arra, hogy több, valamely esetre (annak megítélésétől függően) alkalmazható jogszabályi rendelkezés közül kiválassza azt, amelyet a tényállás megállapítását és a bizonyítékok értékelését követően a leginkább relevánsnak és alkalmazhatónak tart. Önkényessé és ezáltal tisztességtelenné válik azonban a bírói döntés, ha valamely, az adott ügyre kötelezően és kizárólagosan alkalmazandó jogszabályi rendelkezést az eljáró bíróság érdemi jogi indok nélkül (például célszerűségi okokból) hagy figyelmen kívül azért, hogy helyette a jogvitát olyan jogszabályi rendelkezés alapján döntse el, mely az adott ügyre nyilvánvalóan nem alkalmazható. És a rPtk. 329.§ (3) és a 296.§ ban foglalt szabályozás – mely azonos tartalmú a Ptk 6:197.§ (2) bek. és a 6:49.§ szerinti szabályozással, olyan tételes jogi normának minősülnek, amelyek vonatkozásában mérlegelésnek vagy a tételes jogi kereteket meghaladó bírósági értelmezésnek nincs helye.

3. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Az indítványozó alperes nem kezdeményezte a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott ítéletek végrehajtásának felfüggesztését.

b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el. (Melléklet)

Mellékelem az eljárási jogosultságot igazoló ügyvédi meghatalmazást.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról (Melléklet)

Az indítványban foglalt személyes adatok közzétételéhez az indítványozó alperes nem járul hozzá.

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Melléletek)

A Pécsi Járásbíróság 2.P.20.794/2021/42. sorszámú elsőfokú ítélete a Pécsi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 1.Pf.20.119/2022/5. sorszámú másodfokú, jogerős ítélete.

Kelt: Pécs, 2022. július 6.

[REDACTED] indítványozó,
alperes helyett és nevében eljáró

Dr. Czippán Csilla ügyvéd

